

Брюксел, 4.9.2017 г.
COM(2017) 463 final

2017/0215 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на следващите три заседания на Международната комисия по китолов, включително на свързаните с тях заседания и действия между сесиите

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение е за решение на Съвета за определяне на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза във връзка със заседанията на Международната комисия по китолов (МКК) по силата на Международната конвенция за регулиране на улова на китове („Конвенцията“), включително при заседанията и действията между сесиите.

Предложението се опира на решенията на Съвета, приети на 2 март 2009 г. и на 13 декември 2011 г. след предложението на Комисията¹, което позволи на Съюза да координира своята позиция по редица въпроси в рамките на три заседания на МКК (през 2012 г., 2014 г. и 2016 г.), включително и на свързаните с тях заседания между сесиите.

Многогодишният характер на предишните решения и стабилният подход на политиката, който те осигуриха, позволиха на ЕС и на неговите държави членки да проявят по-голяма активност по въпросите, разглеждани в МКК. В резултат на това ЕС все по-често получава искания с кратък срок за отговор от правителствата на трети държави за участие в определени дейности. Ето защо се предлага с бъдещото решение на Съвета не само да се дадат насоки за заседанията, свързани с МКК, но то следва да се ползва и при действията между сесиите, в границите на очертаната в решението рамка на политиката, например при политическите действия.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Международната конвенция за регулиране на улова на китове

Подписаната през 1946 г. Международна конвенция за регулиране на улова на китове гарантира както опазването, така и устойчивото управление на популациите от китове на глобално равнище.

Към Конвенцията е приложен правно обвързващ График, в който са посочени защитените и незащитените видове, отворените и затворените за достъп води, включително зоните – убежища, и се определят ограничения на улова за търговския китолов и китолова с цел прехрана. С Конвенцията се регламентира и китоловът с научноизследователска цел. В този контекст в Графика е заложено договарящите правителства да представят предложенията за разрешения за научни цели, които, преди да бъдат издадени, се разглеждат от Научния комитет. Разрешенията се издават от отделните държави.

Тъй като Конвенцията е подписана преди Договора от Рим, членството в нея е ограничено до участието единствено на правителства и съответно Европейският съюз е само със статут на наблюдател². Към настоящия момент договарящи по Конвенцията са

¹ COM(2008) 711 окончателен и COM(2011) 495 окончателен.

² Евентуално изменение на Конвенцията, което би позволило членството на ЕС, би изисквало ратификация на протокол от страна на всички членове на МКК. През 1992 г. Комисията прие предложение за провеждането на преговори за присъединяване на Съюза към Конвенцията, но Съветът така и не предприе никакви действия по този документ (проект на решение на Съвета за упълномощаване на Комисията да преговаря от името на Общността за сключване на протокол за изменение на Международната конвенция за регулиране на улова на китове от Вашингтон, 2 декември 1946 г., COM (92)316).

правителствата на двадесет и пет държави — членки на ЕС³, а общият брой на договарящите правителства е осемдесет и седем.

2.2. Международната комисия по китолов

Органът, компетентен да следи за прилагането на Конвенцията, е Международната комисия по китолов (МКК), която заседава на всеки две години. МКК упражнява основните си отговорности за устойчиво управление и опазване, като внася изменения в Графика към Конвенцията в отговор на искания, отправени от договарящите правителства. Измененията трябва да бъдат подкрепени от мнозинство от три четвърти от имащите право на глас членове на МКК. Решенията на МКК за изменение на Графика към Конвенцията имат пряко правно действие, тъй като влизат в сила след определен период, без да е необходима ратификация⁴. Практически на всички заседания на МКК са предлагани изменения на Графика към Конвенцията за разрешаване на китолова при определени условия или за определяне на убежища.

С времето МКК значително се промени и се превърна в международна организация еталон по отношение на всички аспекти, свързани с китовите и китолова, предприемаща действия, като например програми за полеви изследвания, популационно моделиране, планове за опазване, познания за заплахите и управлението им. Върху МКК ще оказват все по-голямо влияние „Програма 2030“ и изобщо целите за устойчиво развитие, и по-специално целта за устойчиво развитие № 14⁵.

Основните приходи на МКК се формират от финансовите вноски на договарящите правителства, но допълнителни доброволни вноски за поддържане на определени работни програми, управлявани от МКК, постъпват от членуващите правителства, както и от организации на гражданското общество.

Към МКК действа Научен комитет с консултациялна функция, който оказва по-специално подкрепа при оценката на състоянието на популациите, определянето на ограниченията на улова, анализа на информацията за китовите и китолова. Освен това Научният комитет разглежда разрешенията за улов на китове с научноизследователска цел и прави коментари по тях⁶, преди договарящите правителства да ги издадат на свои граждани⁷.

Двойният мандат на МКК — да управлява китолова и да опазва китовите, доведе до изключително крайни позиции между договарящите правителства, подкрепящи улова на китове, и тези, които настояват за стриктно опазване. Това положение прави МКК по-слаба, но тя продължава да бъде единствената съществуваща рамка, с помощта на която биха могли да се решават въпроси от глобален интерес.

³ Австрия, Белгия, България, Германия, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Литва, Люксембург, Нидерландия, Обединено кралство, Полша, Португалия, Румъния, Словашка република, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чешка република, Швеция.

⁴ Вж. член V от Конвенцията. Съгласно параграф 3 след деветдесет дни измененията в Графика стават задължителни за страните, освен ако те не представят възражение.

⁵ ЦУР № 14: „Опазване и устойчиво използване на океаните, моретата и водните ресурси за устойчиво развитие“.

⁶ Член VIII от Конвенцията.

⁷ Съгласно параграф 30 от Графика изрично се изисква договарящото правителство, преди да издаде разрешения за научни цели, да ги предостави на Научния комитет, за да може Комитетът да ги разгледа и да направи своите коментари по тях.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

3.1. Необходимостта от позиция на Съюза

Възможно е решенията за изменение на Графика, приети в рамките на МКК, да засегнат постигането на целите на политиките и законодателството на ЕС по отношение на китоподобните.

Съгласно член 191, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) една от целите на политиката на ЕС в областта на околната среда е насърчаването на мерки на международно равнище за справяне с регионални или световни екологични проблеми. Тази цел включва опазването на видовете на глобално равнище, включително на китовите и другите китоподобни, и Европейският съюз е въвел законодателство за околната среда, с което се насърчава ефективната им защита чрез всеобхватно хармонизиране на правилата на равнището на ЕС.

В приложение IV към Директивата за опазване на естествените местообитания⁸ са изброени всички китоподобни. Това означава, че всички видове китове и другите китоподобни са защитени срещу всякакво умишлено обезпокояване, залавяне или убиване във водите на ЕС. Директивата също така представлява основание за позициите в политиката на ЕС по въпроси като шумовото замърсяване, сблъсъци с кораби, заплитане и прилов. Освен това с Директивата за местообитанията се забраняват държането, транспортирането и търговията или размяната на екземпляри, взети от природата. Законодателният акт не допуска възобновяването на търговския китолов.

С Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях⁹, с който се прилагат в рамките на ЕС разпоредбите на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES), се забранява вносът на китоподобни в Съюза за предимно търговски цели. Тази висока степен на защита се затвърждава още и с Рамковата директива за морска стратегия¹⁰, която следва да повишава качеството на околната среда на китовите и другите китоподобни чрез насърчаване на доброто екологично състояние на океаните и моретата на ЕС.

Поради факта обаче, че китовите мигрират, политиката на ЕС няма да бъде ефективна в неговите води, ако не е подкрепена от съгласувани действия в световен план в съответствие със сравнима по мащаб международна регулаторна рамка. Тази рамка се осигурява от Международната конвенция за регулирането на улова на китове.

Участието на ЕС в многостранни екологични споразумения, като например Конвенцията за биологичното разнообразие, Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители, както и ратификацията на Конвенцията Минамата относно живака също оказват влияние върху редица теми, по които МКК е приемала резолюции.

⁸ Директива 92/43/ЕИО за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7.

⁹ ОВ L 61, 3.3.1997 г., стр. 1.

¹⁰ Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда.

3.2. Специфични въпроси на политиката

3.2.1. Търговски китолов, дребен крайбрежен китолов и критерии за разрешенията за научни цели

Търговският китолов се регулира от МКК. През 1982 г. тя взема решение, че от 1986 г. тази форма на китолов следва да бъде обект на мораториум за всички видове и популации китове.

Мораториумът не засяга Норвегия и Исландия, тъй като те изразяват срещу него съответно възражение¹¹ и резерва¹². И до днес двете държави продължават да извършват улов на китове за търговски цели¹³. Те сами определят ограниченията си на улова, но предоставят на Международната комисия информация за него и свързани научни данни. И Норвегия, и Исландия твърдят, че определят ограниченията си на улова въз основа на преразгледаната процедура по управление, разработена от МКК с цел изчисляване на устойчивите ограничения на улова за търговския китолов. Стриктното прилагане на тази процедура по начина, който препоръчва Научният комитет, е основен елемент, позволяващ да се избегне определянето на прекалено високи стойности на ограниченията на улова.

Япония спазва мораториума върху търговския китолов, но предоставя специални разрешения съгласно член VIII от Конвенцията, позволяващи убиването, улавянето и обработката на китове „за целите на научни изследвания в съответствие с ограниченията по отношение на броя и при такива други условия, каквито договарящото правителство счете за уместни“. През 2014 г. обаче Международният съд прие, че основната програма на Япония за „китолов с научноизследователска цел“ е противозаконна, тъй като не притежава в достатъчна степен научни качества, за да бъде обоснована недвусмислено като изпълняваща „целите на научни изследвания“¹⁴. Освен това не бе доказана необходимостта от вземане на проби чрез убиване за постигането на обявените научни цели. Въпреки това Япония поднови през 2016 г. и продължи през 2017 г. китолова „а научноизследователска цел“ в Антарктика на базата на нова програма, без да следва преразгледания процес на разглеждане на разрешенията за китолов, както бе поискано в съответните резолюции на МКК¹⁵, срещу които Япония представи възражение.

Независимо от продължаващия улов на китове в тези държави мораториумът върху търговския китолов спомогна за защитата на китовите през последните тридесет години. Въпреки това числеността на китовите в много от популациите продължава да бъде критично ниска, също и поради все по-големия брой заплахи, недължащи се на китолова, например заплитането в риболовни съоръжения, сблъсъка с кораби, замърсяването, в това число с подводни шумове, влошаването на състоянието на местообитанията и др. Ето защо избягването на натиска от страна на търговския лов е

¹¹ Член V, параграф 3 от Конвенцията позволява на договарящите правителства да представят възражение срещу което и да е изменение на Графика, в резултат на което то става незадължително за тях.

¹² Исландия се оттегли от МКК през 1992 г., но през 2002 г. се присъедини отново, като изрази резерва спрямо мораториума.

¹³ Руската федерация също е регистрирала възражение срещу мораториума, но не го е упражнила.

¹⁴ Точки 227 и 245 от решението на Международния съд от 31 март 2014 г. *Китолов в Антарктика (Австралия/Япония, Нова Зеландия, встъпила страна)*.

¹⁵ Резолюция 2014-5 на МКК относно китолова със специално разрешение и Резолюция 2016-2 на МКК относно подобряване на процеса на преглед по отношение на китолова със специално разрешение. Япония възрази срещу тези две резолюции, изтъквайки съображението, че *това има за цел несправедливо ограничаване на изпълнението на програмите на Япония за научни изследвания въпреки научната стойност и по начин, несъответстващ на Конвенцията*.

все така важно, за да се помогне за възстановяването на тези популации. Следователно общата забрана на търговския китолов, договорена в рамките на МКК, следва да остане в сила. Тя е в съответствие с политиките на ЕС и Съюзът настоява за нея.

Япония освен това се опитва да убеди МКК да подкрепи въвеждането на нова категория китолов — **дребния крайбрежен китолов (ДКК)**¹⁶, който в действителност ще позволи частично вдигане на мораториума над търговския китолов. ЕС следва да се противопоставя на предложенията за въвеждане на нови категории китолов и да подкрепя констатациите на Международния съд¹⁷, според които в Конвенцията китоловът се разделя на три категории: търговски китолов, китолов от местното население с цел прехрана (обхванати от Графика) и китолов със специални разрешения съгласно член VIII. Това ще предотврати възможностите за заобикаляне на забраната върху търговския китолов и ще спомогне да се спре прилагането на тази концепция в близост до водите на ЕС.

По отношение на китолова „с научноизследователска цел“ ЕС следва твърдо да отстоява, че член VIII, допускащ китолова със специални разрешения, не може да се използва за оправдаване на нещо, което представлява предимно търговски китолов. Нарушаването на този член открито противоречи на духа на мораториума и на волята на МКК, изразена в редица резолюции. За да бъдат приемливи за ЕС като правомерни по силата на член VIII, предложенията за специални разрешения трябва да вземат предвид съображенията, изложени от Международния съд в решението му от 31 март 2014 г. относно китолова в Антарктика. Това означава стриктно спазване на Резолюция 2014-5 относно китолова със специално разрешение, съгласно която, за да бъде издадено специално разрешение, е необходимо да бъдат едновременно изпълнени два елемента, а именно: вземането на проби чрез убиване да е за „научни изследвания“, при това само „за целите“ на тези изследвания. На практика това би означавало да се убеди Научният комитет, че всяка договаряща страна, желаеща да издаде специални разрешения, е доказала, че очакваният резултат от проекта е обоснован като научно изследване, внимателно е обмислила дали вземането на проби без убиване няма да задоволи целите на изследването, е заключила, че това е неосъществимо, и е доказала, че предложените размери на пробите са строго свързани с научните нужди и не са по-големи от разумното за научната цел.

Освен това ЕС следва да насърчи виждането, което в крайна сметка бе прието от всички страни по делото пред Международния съд, че МКК има законна роля в дебатите относно китолова със специално разрешение. Следователно ЕС следва да продължава да се застъпва за подходи, които гарантират, че преди да бъде издадено, всяко специално разрешение се разглежда от Научния комитет към МКК и от самата МКК и отговаря на нейните препоръки.

3.2.2. Опазване

През 1946 г. Конвенцията е едно от първите международни споразумения, което прави връзка между опазването и устойчивата експлоатация. С времето въздействията на заплахите, недължащи се на китолова, и грижите за опазването на китовите се увеличават и се превръщат в едно от най-големите предизвикателства пред МКК.

¹⁶ Дребният крайбрежен китолов (ДКК) е вид китолов, за който са характерни употребата на малки кораби и ловуването на китове (малки ивичести китове и други малки породи) в рамките на дневни риболовни рейсове в националните води с търговска цел. Япония поиска да бъдат определени ограничения на улова за ДКК за общности, за които тя твърди, че са в бедствашо положение вследствие на мораториума.

¹⁷ Точки 229 и 230 от решението на Международния съд от 31 март 2014 г.

През 2003 г. е сформирани Комитет по опазването. Той работи в тясно сътрудничество с Научния комитет с цел отстраняване на редица заплахи за китовите и техните местообитания. През 2016 г., с подкрепата на договарящите правителства от държавите — членки на ЕС, и въз основа на координирана позиция на ЕС, МКК прие нов стратегически план¹⁸, придружен от работна програма, в който се определят заплахите за китоподобните от първостепенна важност (сблъсъци с кораби, отпадъци в морето, прилов, звук от антропогенни източници, химическо замърсяване и изменение на климата), както и приоритетни действия (устойчиво наблюдение на китовите, планове за управление на опазването, зони – убежища, събиране на данни и докладване). Освен това бе поставен нов акцент върху приноса на китовите и другите китоподобни за регулирането на екосистемите и за екосистемните услуги, които китовите осигуряват както през времето на своя живот, така и след своята смърт.

ЕС следва да подкрепя по-нататъшния напредък по отношение на нарастващото участие на МКК в опазването, което е в съответствие с политиката и законодателството на ЕС.

Като част от своя сериозен ангажимент във връзка с опазването ЕС следва да продължи да подкрепя всички предложения за зони — убежища за китове¹⁹. За да бъдат приети, тези предложения се нуждаят от изменение на Графика с мнозинство на гласовете от три четвърти. Постигането на това мнозинство изисква подготвителни дискусии с договарящите правителства, които традиционно гласуват против зоните – убежища. ЕС и неговите държави членки следва също така да насърчат по-голяма прозрачност, като предложат разпоредбите от Графика, отнасящи се до зоните – убежища, да бъдат отделени в самостоятелен раздел в рамките на същия дял²⁰.

Също така подкрепя следва да получат предложенията на МКК, чието предназначение е да подобрят благосъстоянието на китовите. Работата по благосъстоянието на животните може да включва, без да се ограничава до следното: заплитания, сблъсъци с кораби, масово засядане в плитчини, наблюдение на китове, шумово замърсяване, подобрене на методите на убиване и евтаназия и др.

През последните години МКК започна да се ангажира с въпроси, свързани с болестите при китоподобните, особено тези, които може да са свързани с човешка дейност, и тези, които могат да разпространяват заболявания и сред животните и хората, излагайки на риск общностите на местното население, ловуващи с цел прехрана, при консумацията на продукти от китове с произход от нетърговски лов. ЕС и неговите държави членки следва да подкрепят подобни дебати, при условие че почиват на научна основа и че разглеждането в МКК създава добавена стойност за работата на други форуми.

3.2.3. Китолов от местното население с цел прехрана

Китоловът от местното население с цел прехрана²¹ (КМНП) е обхванат от последователните издания на Графика и регулирането му е основна и неразделна част от задълженията на МКК, която определя на всеки шест години ограниченията на улова

¹⁸ https://iwc.int/private/downloads/YTtNWzZ21VOaPZRjvTQGng/CC_StrategicPlan2016_26_FINAL.pdf

¹⁹ Към момента Международната комисия по китолов е определила за резервати две зони — убежища в Индийския океан и този в Южния океан — в които търговският китолов е забранен. Още едно предложение за зона – убежище в южната част на Атлантическия океан е внасяно неведнъж в Международната комисия през последните години, но до момента не е събрало необходимото мнозинство на гласовете от три четвърти.

²⁰ Понастоящем тези разпоредби са част от раздел III от Графика, озаглавен „Улов“.

²¹ Китоловът от местното население с цел прехрана е ловът на китове, който извършват групи местно население с традиции в китоловството, ловуващи китове, за да се прехранват.

за този вид китолов (предстои преразглеждане през 2018 г.). Върху КМНП не е налаган мораториум, тъй като той не е търговски китолов. Отговорност на правителствата е да представят доказателства за нуждите на коренното си население под формата на „изложение на нуждите“, в което се описват подробно аспектите на лова, продуктите и разпределението, свързани с културата, прехраната и храненето. Научният комитет извършва консултации във връзка с устойчивостта на предложените ловувания и безопасните ограничения на улова, а МКК, като отчита изложението на нуждите и становището на Научния комитет, взема решение за ограниченията на улова при всеки лов. Този въпрос обаче често е бил предмет на спорове както на равнището на ЕС, така и в рамките на МКК. Ситуацията е усложнена и от факта, че в Графика се признава, че уловът от КМНП трябва да задоволява потребностите, свързани с прехраната на местното население²², но липсва тяхното определение. Формулирането на такова определение е особено деликатен въпрос, като се имат предвид сложните понятия, разнообразните видове лов и особеностите на общностите, което то следва да обхване.

ЕС като цяло и Дания от името на Гренландия предприеха важни инициативи, за да намалят напрежението около КМНП. През 2014 г. МКК прие Резолюция 2014-1 относно нуждата от регулиране на КМНП в бъдеще чрез по-съгласуван и дългосрочен подход. Също така тя поиска от Научния комитет и подкомитета по въпросите на КМНП да се заемат с конкретни задачи²³ преди следващия кръг на определяне на квотите за КМНП през 2018 г., за да се осигури по-солидна основа на решението относно ограниченията на улова.

В допълнение към Резолюция 2014-1 експерти от различни области, включително представители на общностите, занимаващи се с КМНП, обсъдиха понятието за потребности, свързани с прехраната, с оглед на правата на коренното население²⁴. Те препоръчаха да се задълбочи разбирането за правата, да се засили ролята на коренното население в МКК и да се създадат връзки между МКК и други важи форуми. Освен това експертите отпратиха предложение „изложенията на нуждите“, намирани за ограничаване правата на коренното население да използва собствените си ресурси, да бъдат заменени с по-невзискателен документ. И накрая, те предложиха подобрен процес и срокове за разглеждането на ограниченията на улова за КМНП след 2018 г.

По време на 66-ата сесия на МКК през октомври 2016 г. ЕС и договарящите правителства на неговите държави членки успяха да подкрепят в общи линии необходимостта в работата на МКК да се обръща по-голямо внимание на правата на коренното население, както и предложението на експертите да се подобри процесът на определяне на ограниченията на улова за КМНП. По отношение на смяната на термина „изложение на нуждите“ обаче се появи несъгласие. В резултат на това на 66-тата сесия на МКК беше постигнато съгласие работната група за КМНП да разгледа по-задълбочено тези въпроси и по време на 67-ата сесия през 2018 г. да отпрати необходимите препоръки. С оглед на това ще бъде важно двете най-ангажирани в дискусиите по тези въпроси държави — членки на ЕС, да работят заедно, за да гарантират, че препоръките до участниците в 67-ата сесия на МКК ще може да бъдат подкрепени от ЕС като цяло.

²² График, параграф 13, буква а).

²³ Тези задачи включваха завършване на работата по алгоритмите за ограниченията на броя убити китове при ловуването в Гренландия и отговор на исканията за предоставяне на стандартизирани изложения на нуждите, както и по-добро разбиране на връзката между нуждите и схемите на потребление, а също и предложение за актуализиране на Графика, за да бъде отразен подходът на посочените алгоритми.

²⁴ Семинар на експерти по въпросите на КМНП, Maniitsoq, Гренландия, 2015 г.

По отношение на правата на коренното население ЕС отдавна насърчава зачитането на правата на човека навсякъде по света и развива широк спектър от важни за коренните народи политики²⁵. За да покаже своята подкрепа за подхода, основан на правата, ЕС може да последва препоръките на експертите²⁶ и да предложи на МКК резолюция относно значението на най-новите достижения в сферата на правата на коренното население, както и да насърчи изследването на механизми за подобряване на статута на делегатите от коренните народи на срещите на МКК. Освен това ЕС може да обмисли разширяването на предложените за 67-ата сесия на МКК изменения на Графика с цел промяна на терминологията от *местно (туземно)* на *коренно население*.

Останалите препоръки относно правата на коренното население, по-специално поръчването на анкетно проучване за инструментите на тези права, поканата до специалния докладчик на ООН по правата на коренното население за редовно участие в заседанията на МКК, определянето на представител на МКК за участие в сесия на Постоянния форум на ООН по въпроси, свързани с коренното население, и разглеждането на евентуалните ползи от включването на секретариата в Междуведомствената група за подкрепа по въпросите, свързани с коренното население, изглеждат твърде непропорционални за малка организация със само четири държави членки, практикуващи КМНП. Предоставянето на подходяща информация за тези аспекти на МКК може да се направи по по-ефективен начин и при по-ниски разходи, като се разчита на изявленията на съответните договарящи правителства и делегати от народите, занимаващи се с КМНП.

Когато ЕС изтъква подхода, основан на правата, той трябва да е наясно, че правата на коренното население не са абсолютни и може да бъдат засегнати от разумни и обективно обосновани действия. Например представянето на информация в подкрепа на ограниченията на улова за КМНП е разумно и обективно обосновано предвид задължението на МКК да определя тези ограничения, за да може КМНП да отговаря на потребностите, свързани с прехраната на местното население. Разумна и обективна обоснованост в мандата на МКК за управление на популациите от китове в глобален план може да намери и ограничаването на квотата за КМНП поради загриженост за устойчивостта на лова.

3.3. Институционални въпроси

Тъй като ЕС е със статут на наблюдател, позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на МКК, се изразяват от държавите членки, действащи съвместно в интерес на ЕС, по начин, който най-добре ще насърчи признаването на ЕС, без да се засягат разпоредбите на Договора относно представителството на ЕС.

Въпреки че изглежда малко вероятно усилията на настоящия японски председател на МКК за започване на дискусии по темата „МКК в бъдеще“ да доведат до призови за

²⁵ ЕС подкрепи приемането на Декларацията на ООН за правата на коренното население (ОСООН 61/295) в Общото събрание на ООН през 2007 г. и заключителния документ (ОСООН 69/2) от Световната конференция по въпросите на коренното население, проведена като част от пленарното заседание на високо равнище на ОСООН през 2014 г. И в двата документа се изтъкват правата на коренното население върху ресурсите, които традиционно са използвали, и необходимостта държавите да защитят тези права и да си сътрудничат и да се консултират с коренното население. На 15 май 2017 г. Съветът на ЕС прие заключения (Документ 8814/17 от 15 май 2017 г.), с които отново се потвърждава неговата подкрепа за правата на коренното население и се признава, че са налице възможности за по-ефективното прилагане на тази рамка на политиката при многостранното сътрудничество, а именно чрез допълнително засилване на възможностите за диалог и консултации на всички равнища на сътрудничество с ЕС.

²⁶ Препоръки 2 и 6, стр. 21 от IWC/66/ASW Rep01 (МКК/66-а сесия/Доклад 01 за КМНП).

договорни изменения, ЕС и неговите държави членки следва да се възползват от всяка възникнала възможност за издигане на каузата за членство на ЕС.

Доколкото ЕС не може да бъде член, дотолкова по-важно е държавите членки да използват пълноценно колективната си тежест и да отстояват позициите на ЕС в МКК в съответствие с принципа на лоялно сътрудничество, заложен в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския Съюз, и принципа за единно външно представителство на ЕС. Единната позиция на ЕС е от съществено значение и като предпоставка за постигане на консенсус или единодушие в МКК, което е особено важно предвид констатацията на Международния съд, че резолюциите на МКК може да подхождат за тълкуването на Конвенцията или на Графика към нея, ако са приети с консенсус или са гласувани единодушно²⁷.

За да постигне ЕС максимална колективна тежест, необходимо е всички държави членки да бъдат договарящи правителства в МКК и да са в състояние да гласуват по измененията на Графика и други резолюции. Към момента двадесет и пет държави — членки на ЕС, са договарящи правителства в МКК и е важно трите, които още не са такива или са се оттеглили (Малта и Латвия, съответно Гърция), да се присъединят колкото е възможно по-скоро. Също така, за да имат право на глас, всички държави членки трябва да плащат навреме определените им вноски²⁸.

Не е нужно всички държави членки да изпращат на заседанията на МКК национални представители от столиците си, за да постигне ЕС максимално влияние като цяло. Може да бъдат упълномощени служители на местните посолства. Ако пък държава членка не разполага с представителство в държавата — домакин на заседание на МКК, в съответствие с практиката при други правно обвързващи споразумения, член на делегация на друга държава членка може да бъде упълномощен от съответния национален орган преди заседанието.

Задължението за лоялно сътрудничество означава, че държавите — членки на ЕС, не следва да се противопоставят една на друга при гласуването и следва да положат всички усилия за постигане на обща позиция.

Тъй като договарящите правителства по ICRW са осемдесет и седем, сегашният брой от двадесет и две държави членки с право на глас представлява една четвърт от всички членове на МКК с право на глас.

Следователно както основните принципи на политиката, така и тежестта на броя на гласовете изискват ЕС като цяло да постигне споразумение по предложенията на МКК доста преди нейните заседания.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за „установяване на позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“. Член

²⁷ Точка 46 от решението на Международния съд от 31 март 2014 г.

²⁸ Понастоящем правото на глас на 3 от държавите членки е временно преустановено, като в един от случаите просрочените плащания са за 3 години.

218, параграф 9 от ДФЕС се прилага независимо от това дали Съюзът е член на въпросния орган или страна по въпросния договор²⁹.

Международната комисия по китолов е орган, създаден със споразумение — Международната конвенция за регулиране на улова на китове. Актовете, които МКК има за задача да приема, са актове с правно действие. Предвижданите актове са в състояние да повлияят решаващо на съдържанието на законодателство на ЕС (вж. раздел 3.1. по-горе). Предвижданите актове не допълват, нито изменят институционалната рамка на споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

В контекста на МКК първостепенната цел на Съюза е да бъде осигурена ефективна международна регулаторна рамка за опазването и управлението на популациите от китове, която да гарантира значително подобрение в консервационния статус на китовите и другите китоподобни и да постави всички китоловни дейности на членовете на МКК под контрола на същата. При предишните предложения основната цел и основното съдържание на предвиждания акт бяха определени като свързани главно с околната среда, и следователно като материалноправно основание беше посочен член 191, параграф 1 от ДФЕС, а член 43, параграф 2 от ДФЕС не беше предложен като част от оперативното правно основание за решението относно позицията на Съюза в МКК (вж. също СОМ(2011)495 и СОМ(2008)711). Засега се предлага да бъде предложено същото правно основание, както през 2008 и 2011 г. Необходимо е да се подчертае, че разграничаването между член 191, параграф 1 и член 43, параграф 2 от ДФЕС е предмет на някои висящи дела в Съда³⁰. Настоящото предложение за материалноправното основание в никакъв случай не накърнява изключителната компетентност на Европейския съюз в областта на опазването на морските биологични ресурси по силата на разпоредбите на член 3, параграф 1, буква г) във връзка с член 38 от Договора и приложение I към него, а следователно и по отношение на всички живи водни ресурси съгласно общата политика в областта на рибарството, провеждана в съответствие с Регламент (ЕО) № 1380/2013³¹. Този подход не следва да създава прецедент за бъдещи преговори по опазването и управлението на живите водни ресурси, попадащи в обхвата на посочения регламент, а и по-специално може да се наложи подходът да бъде адаптиран в зависимост от развитието по съответните висящи пред Съда дела във връзка с разграничаването на член 191, параграф 1 и член 43, параграф 2 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Засега правното основание за предложеното решение следва да бъде член 191, параграф 1 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

²⁹ Дело С-399/12, Германия/Съвет (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, т. 64.

³⁰ Дела С-626/15 и С-659/16, Комисия/Съвет (дела относно море Уедел). Вж. още преюдициалното запитване по дело С-683/16.

³¹ Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22).

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на следващите три заседания на Международната комисия по китолов, включително на свързаните с тях заседания и действия между сесиите

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 191, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) С подписаната през 1946 г. Международна конвенция за регулиране на улова на китове („Конвенцията“) е създадена Международната комисия по китолов (МКК), която е компетентната международна организация за опазването и управлението на популациите от китове на глобално равнище.
- (2) График, уреждащ китолова в целия свят, е приложен към Конвенцията като неразделна част от нея. Той съдържа подробни правила за китолова с оглед на съхраняването и използването на ресурсите от китове. Неговите разпоредби и приетите от МКК изменения на тези разпоредби са задължителни за страните по Конвенцията, освен когато дадена страна официално повдигне възражение срещу изменение по реда на член V, параграф 3 от нея.
- (3) В резултат на изменение на Графика, прието от мнозинството представени в МКК държави, през 1986 г. влезе в сила мораториум върху търговския китолов. Водещи китоловни държави системно оспорват мораториума и все още упражняват китолов за цели, определяни от тях като научни, или по силата на други изключения.
- (4) Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме в МКК от името на Съюза, понеже решенията за изменение на Графика, приети в рамките на МКК, може да имат правна сила и да засегнат постигането на целите на политиките и законодателството на Съюза по отношение на китоподобните. Някои от предложенията, които се внасят редовно за решение на заседанията на МКК, целят разрешаване на китоловните дейности чрез установяване на квоти и прилагане на управленски мерки или създаване на зони — убежища за китове, и изискват установяването на позиция на Съюза.
- (5) Членове на МКК може да бъдат само правителства. Понастоящем в нея участват двадесет и пет държави — членки на Европейския съюз³². Европейският съюз е със статут на наблюдател в МКК и се представлява от Комисията.

³² Австрия, Белгия, България, Германия, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Литва, Люксембург, Нидерландия, Обединено кралство, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения,

- (6) Тъй като Съюзът е наблюдател в МКК, позицията, която трябва да се заеме от негово име във връзка с въпроси, попадащи в неговата изключителна компетентност по силата на член 3, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз — понеже може да засегнат общи правила или да променят техния обхват — следва да се определи от Съвета и да се изразява от държавите членки, които следва да действат съвместно в интерес на Съюза.
- (7) С оглед на укрепването на позицията на Съюза в рамките на МКК следва да се изрази подкрепа за всяко преразглеждане на Конвенцията, даващо възможност Съюзът да стане страна по МКК.
- (8) В приложение IV към Директива 92/43/ЕИО на Съвета³³ всички китоподобни са изброени като видове, представляващи интерес за Съюза и нуждаещи се от строга защита. Следователно всички видове китове са защитени срещу всякакво умишлено обезпокояване, залавяне или убиване във водите на Съюза. В същата директива се забраняват и държането, транспортирането, търговията или размяната и предлагането за продажба или за размяна на екземпляри, взети от природата.
- (9) С Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета³⁴, с който се прилагат в рамките на Съюза разпоредбите на Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора, се забранява вносът на китоподобни в Съюза за предимно търговски цели. Освен това с Регламент (ЕИО) № 348/81 на Съвета³⁵ се разрешава вносът само на някои изброени в приложението към него продукти, при условие че не се използват за търговски цели.
- (10) Китовите са мигриращи видове. Следователно политиките и законодателството на Съюза, отнасящи се до китовите, ще бъдат по-ефективни във водите на Съюза, ако са подкрепени от координирани международни действия.
- (11) Съюзът подкрепя Декларацията на ООН за правата на коренното население и заключителния документ от Световната конференция по въпросите на коренното население от 2014 г.³⁶
- (12) Позицията на Съюза следва да бъде изразена от държавите — членки на Съюза, членуващи в Международната комисия по китолов, които действат съвместно,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията на Европейския съюз на следващите три³⁷ заседания на Международната комисия по китолов (МКК), включително на свързаните с тях заседания и действия между сесиите, е определена в приложението.

Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чешка република, Швеция (към януари 2017 г.). Членки с право на глас в МКК понастоящем са двадесет и две от тези държави.

³³ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

³⁴ Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях (ОВ L 61, 3.3.1997 г., стр. 1).

³⁵ Регламент (ЕИО) № 348/81 на Съвета от 20 януари 1981 г. относно общите правила за внос на продукти от китове и други китоподобни (ОВ L 39, 12.2.1981 г., стр. 1).

³⁶ Заключение на Съвета относно коренното население, документ 8814/17 от 15 май 2017 г.

³⁷ 67-а сесия на МКК през 2018 г., 68-а сесия на МКК през 2020 г. и 69-а сесия на МКК през 2022 г.

Член 2

Позицията, посочена в член 1, се изразява от държавите членки, членуващи в МКК, които действат съвместно.

Член 3

В случаите, когато съществува вероятност позицията по член 1 да бъде повлияна от нова научна или техническа информация, представена преди или по време на заседанията на МКК, или когато се правят предложения на място по въпроси, които все още не са предмет на позиция на Съюза, преди предложението да бъде подложено на гласуване, се съгласува обща позиция по съответното предложение, в това число и на място. Представителите на Съюза в МКК може да одобряват незначителни промени в позицията, без да е необходимо допълнително решение на Съвета.

Член 4

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател